

STER-besturen en Bestuurstypes

In de trainingsdagen voor de BestuursCoaches zijn de modellen voor de STER-besturen en de Bestuurstypes langsgelopen. In dit document lichten we beide modellen kort toe en leggen we de verbinding tussen de twee. In de dropbox staat ook een uitgebreider document over de Bestuurstypes. Dat heet "Op weg naar het ideale bestuur." Daarnaast zet Jacqueline haar presentatie in de dropbox. Beide te vinden onder avond 3.

STER-besturen

Wij zien dat Scouting-besturen vijf rollen hebben. Als bestuur ben je *voorkijker*: je denkt na over de langere termijn en zet stippen op de horizon. Je bent *verbinder*: het bestuur houdt de boel bij elkaar, stuurt aan en ondersteunt waar nodig. Ook ben je *netwerker*: je onderhoudt de contacten met de buitenwereld en vertaalt ontwikkelingen naar jouw vereniging. Dan heb je nog de rol van *kwaliteitsbewaker*: doet iedereen de goede dingen goed, worden afspraken nagekomen? Ten slotte ben je *beheerder*: je geeft vorm aan de financiële, administratieve en juridische randvoorwaarden.

Elk Scouting-bestuur heeft de opgave om invulling te geven aan deze vijf rollen. De eerste stap daarin is om je bewust te zijn van deze rollen en met elkaar te benoemen wat je er onder verstaat. De volgende stap is om te bespreken welke rollen het bestuur al goed oppakt en welke nog meer of beter ingevuld kunnen worden. Daarna komt de vraag aan de orde hoe je dat het beste kunt doen en wie de meest geschikte persoon/personen in elk bestuur zijn om een rol waar te maken. Dan gaat het dus in ieder geval over *competenties*. Die heeft Boudewijn al in kaart gebracht in zijn presentatie. Daarnaast is het logisch dat sommige rollen beter passen bij bepaalde *functies* in het bestuur: Van de voorzitter mag verwacht worden dat zij/hij als verbinder en netwerker kan optreden. De penningmeester en de secretaris horen competenties te hebben op het terrein van kwaliteitsbewaking en beheer.

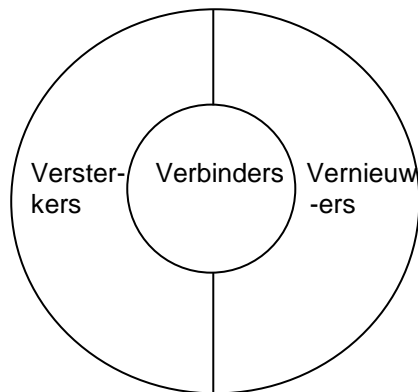
Bestuurstypes

De manier waarop een bestuur invulling geeft aan de opgave om een STER-bestuur te zijn, wordt mede bepaald door de verhouding van de *bestuurstypes*. In ons werk met bestuurders van maatschappelijke organisaties is ons opgevallen dat er vrijwel altijd drie typen te onderscheiden zijn. We hebben ze versterkers, vernieuwers en verbinders genoemd. De *versterkers* zijn de bestuurders die het gedachtengoed en de tradities van de organisatie beschermen. Zij zijn vaak al langer verbonden aan de organisatie en zijn soms zelfs de oprichter. Als bestuurder worden zij vooral gedreven om datgene te versterken dat er al is en dat goed gaat.

De *vernieuwer* beschouwt de organisatie daarentegen voornamelijk als een platform van waaruit de zaken anders aangepakt kunnen worden. Wat in het verleden werkte, doet dat morgen niet meer. Daarom gaat deze bestuurder steeds op zoek naar nieuwe netwerken, nieuwe doelgroepen en nieuwe activiteiten. Overigens doet hij/zij dat vaak vanuit een sterke betrokkenheid bij de missie van de organisatie.

Voor de *verbinder* is de discussie over verworvenheden en innovaties minder interessant. Deze bestuurder ziet voordelen in beide manieren van denken. Hem/haar gaat het juist om het bij elkaar brengen van mensen. Niet de inhoud, maar het proces en de groep zelf staan voor deze bestuurder centraal.

In onze optiek zijn de drie soorten bestuurders allen onmisbaar voor het goed functioneren van een organisatie. Waar het om gaat, is het vinden van de ideale combinatie. We gebruiken daar het beeld van een wiel voor. Het ideale wiel ziet er zo uit:

In het ideale bestuur is er een evenwicht tussen versterkers en vernieuwers. Die twee groepen worden in evenwicht gehouden door de verbinders. In dit bestuurswiel zorgen de versterkers voor structuur en zekerheid, geven de vernieuwers beweging en kracht aan het wiel en vormen de verbinders de as waaromheen alles draait. Elke soort bestuurder wordt vanuit zijn visie op de organisatie en vanuit zijn kwaliteiten ingezet. Er is sprake van creatieve spanning.

De Combinatie

Als je de twee manieren van kijken combineert, is de kernvraag: *Hoe geeft een versterker, verbinder of vernieuwer invulling aan de vijf rollen van een STER-bestuur?* Ter illustratie staan hieronder mogelijke vragen die elk van de types bij elk van de rollen zou kunnen stellen.

Rol: Vooruitkijker

- *Versterker*: Hoe kunnen we, gezien de ontwikkelingen, dat waar we goed in zijn blijven doen en verder ontwikkelen?
- *Verbinder*: Hoe kunnen we de kansen en uitdagingen die op ons afkomen gezamenlijk oppakken?
- *Vernieuwer*: Hoe kunnen we inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen en zelf het voortouw nemen?

Rol: Netwerker

- *Versterker*: Hoe kunnen we onze bestaande contacten zo goed mogelijk onderhouden en benutten?
- *Verbinder*: Hoe zorgen we dat we met zowel bestaande als nieuwe partners een productieve band hebben en dat we gezamenlijk willen werken aan wat ons bindt?
- *Vernieuwer*: Hoe kunnen we nieuwe en onverwachte netwerken ontwikkelen?

Rol: Kwaliteitsbewaker

- *Versterker*: Hoe kunnen we zorgen dat wat goed gaat, goed blijft gaan?
- *Verbinder*: Hoe zorgen we ervoor dat iedereen een bijdrage levert aan de kwaliteit van onze dienstverlening?
- *Vernieuwer*: Hoe zorgen we dat we de goede dingen doen en kunnen we ons werk beter en effectiever maken?

Rol: Beheerder

- *Versterker*: Hoe kunnen we zorgen dat de bestaande systemen en werkwijzes optimaal functioneren?
- *Verbinder*: Hoe zorgen we dat we gezamenlijk de manieren van werken vinden die het beste passen?
- *Vernieuwer*: Hoe kunnen we onze systemen en werkwijzes aanpassen en vernieuwen zodat we klaar zijn voor de toekomst?

Rol: Verbinder

- *Versterker*: Hoe ondersteunen en waarderen we onze groepen optimaal?
- *Verbinder*: Hier vallen rol en type samen... Hoe zorgen we ervoor dat iedereen betrokken is en blijft bij wat we met ons allen van belang vinden?
- *Vernieuwer*: Hoe kunnen we nieuwe vormen van binding tot stand brengen en nieuwe groepen aan ons binden?

Waar het uiteindelijk om gaat, is dat Scouting-besturen beseffen dat alle drie de manieren van kijken waarde toevoegen. Zo kunnen de vijf rollen van het STER-bestuur optimaal ingevuld worden.